

Afgeleide leerling

G- GOAL

“Op welke manier reageer ik als leerkracht op een afgeleide leerling/afgeleide leerlingen?”

R- REALITY

- Welke gedrag observeer je bij de leerling(en)?

De leerling kijkt herhaaldelijk rond of is afgeleid van de opdracht.

De leerling begint niet aan het werk na een duidelijke instructie

De leerling stopt vroegtijdig met de taak of doet iets anders.

De leerling wiebelt, speelt met materiaal of maakt geluidjes tijdens het werk.

De leerling lijkt niet te luisteren tijdens uitleg (schrijft niet mee, maakt oogcontactverlies).

R- RESOURCES - WETENSCHAPPELIJKE BRIL

Externe krachtbronnen

- **Reactief (en curatief) klasmanagement**

De nieuwe autoriteit (Omer)

De leraar is aanwezig, standvastig en relationeel betrokken. Reactie op storend gedrag gebeurt niet vanuit macht of controle, maar vanuit zelfcontrole, nabijheid en herstel van verbinding.

“Hoe reageer ik best op een leerling die afgeleid is?”

- Welke externe krachtbronnen (bv. collega's) kan je nog aanwenden om je goal te bereiken?
-
-

Interne krachtbronnen

- Welke interne krachtbronnen (bv. creativiteit) kan je nog aanwenden om je goal te bereiken?
-
-

O- OPTIONS

- Welke evidence-informed beslissingen kan ik als leerkracht maken?

Reactief klasmanagement

Blijf aanwezig: verplaats je rustig dichterbij, maak oogcontact, zonder woorden of dreiging.

Gebruik relationele nabijheid: "Ik merk dat je afgeleid bent, ik help je even op gang."

Reageer met zelfbeheersing: geen irritatie tonen; het signaal is "Ik zie je" in plaats van "Ik straf je".

Curatief klasmanagement

Ga na de les in (herstel)gesprek met de leerling die vaak afgeleid is, om te zorgen dat de blik van de leerling in jouw handelen kan geïntegreerd worden

- Welke concrete alternatieven kan ik vormgeven om mijn goal te bereiken?

W- WAY FORWARD

- Welke acties kan ik in mijn handelen als leerkracht integreren om te reageren op een leerling/leerlingen die afgeleid zijn tijdens de les?

DEFINITIE: **REACTIEF KLASMANAGEMENT**
IS HET GEHEEL VAN HANDELINGEN EN INTERVENTIES
DIE EEN LEERKRACHT STELT
OP HET MOMENT DAT ER ZICH GEDRAGSPROBLEMEN
VOORDOEN, MET ALS DOEL HET GEDRAG BIJ TE STUREN
EN DE LEEROMGEVING TE HERSTELLEN.

Onzichtbare leerling

G- GOAL

"Hoe kan ik als leerkracht mijn klasmanagement organiseren zodat elke leerling zich gezien, betrokken en veilig voelt om deel te nemen?"

R- REALITY

- Welke gedrag observeer je bij de leerling(en)?
De leerling neemt zelden spontaan het woord of stelt geen vragen.
De leerling vermijdt oogcontact of spreekt met een stille stem.
De leerling lijkt vaak afwezig of passief tijdens klassikale gesprekken.
De leerling reageert minimaal op feedback of complimenten.
De leerling werkt correct maar zonder initiatief of zichtbaar plezier.
De leerling wordt weinig opgemerkt door klasgenoten of leerkracht.
-
-

R- RESOURCES - WETENSCHAPPELIJKE BRIL

• Preventief (en reactief) klasmanagement

Proactieve klasmanagementstrategieën (Doyle)

Preventief klasmanagement richt zich op het organiseren van de klas zodat alle leerlingen actief en zichtbaar deelnemen. Dit gebeurt door gebruik te maken van de zes proactieve strategieën: simultaneïteit, multidimensionaliteit (verschillende signalen en aspecten van gedrag opmerken), onmiddellijkheid (duidelijke aanwijzingen geven), onvoorspelbaarheid (leren flexibel te reageren), openbaarheid (effect van groepsdynamiek benutten) en geschiedenis (kennen van eerdere patronen en gedrag van leerlingen). Door deze strategieën samen te hanteren kan de leerkracht voorkomen dat leerlingen onzichtbaar worden of afhaken.

"Hoe kan ik mijn klasorganisatie en interacties zó vormgeven dat ook stille leerlingen zichtbaar, betrokken en veilig kunnen deelnemen?"

- Welke externe (bv. collega's) en interne krachtbronnen (bv. creativiteit) kan je nog aanwenden om je goal te bereiken?

O- OPTIONS

- Welke evidence-informed beslissingen kan ik als leerkracht maken?

Preventief klasmanagement

Onmiddellijkheid - geef duidelijke, korte instructies en benoem expliciet dat iedereen een bijdrage mag leveren ("Iedereen deelt één idee met de groep").

Onvoorspelbaarheid - wissel werkvormen onverwacht af (plenaire vraag, duo-opdracht, individueel schriftelijk) om ook stille leerlingen actief te betrekken.

Geschiedenis - gebruik kennis van eerdere participatiepatronen om bewust een stille leerling uit te nodigen of een kleine verantwoordelijkheid te geven.

Reactief klasmanagement

Simultaneïteit - scan de klas voortdurend en maak oogcontact met stille leerlingen om te controleren wie actief meedoet en wie niet.

Multidimensionaliteit - observeer zowel verbale als non-verbale signalen van betrokkenheid (houding, oogcontact, materiaalgebruik) om te bepalen wie extra ondersteuning nodig heeft.

Openbaarheid - benoem de bijdrage van een stille leerling subtiel in het zicht van de groep om erkenning te geven en deelname te stimuleren.

- Welke concrete alternatieven kan ik vormgeven om mijn goal te bereiken?

W- WAY FORWARD

- Welke acties zal ik als leerkracht ondernemen om mijn klasmanagement zodanig te organiseren zodat elke leerling zich gezien, betrokken en veilig voelt om deel te nemen?"

DEFINITIE: **PREVENTIEF KLASMANAGEMENT**
 VERWIJST NAAR DE ONMIDDELLIJKE RESPONS VAN DE
 LERAAR OP GEDRAG
 DAT ZICH OP HET MOMENT ZELF VOORDOET, ZOWEL
 GEWENST ALS ONGEWENST GEDRAG